

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دانشکده علوم پایه

رساله دکتری

مطالعه اثر میدان مغناطیسی روی زنجیره هایزنبرگ متناوب اسپینی
در دمای صفر

از:

محبوبه شهری ناصری

استادان راهنما:

دکتر صابر فرجامی شایسته

دکتر سعید مهدوی فر

۱۳۹۰ بهمن

دانشکده علوم پایه

گروه فیزیک

(گرایش حالت جامد)

مطالعه اثر میدان مغناطیسی روی زنجیره هایزنبرگ متناوب اسپینی در
دماهی صفر

از:

محبوبه شهری ناصری

استادان راهنما:

دکتر صابر فرجامی شایسته

دکتر سعید مهدوی فر

بهمن ۱۳۹۰

تقدیم به:

آنان که مهربانانه و دلسوزانه در لحظه لحظه زندگی
پشتیبان و یاورم بودند

تشکر و قدردانی

سپاس و ستایش بی کران ذات بی همتایش را که با تمام وجود لطف بی کرانش را در لحظه لحظه زندگی ام احساس نمودم.

با سپاس فراوان از استادان راهنما آقای دکتر فرجامی شایسته و آقای دکتر مهدوی فر که در انجام رساله از کمک های بی دریغشان بهره فراوان بردم. بی شک، اخلاق و رفتار این بزرگواران الگوی شایسته ای در زندگی من بوده است.

با تشکر از داوران محترم، آفایان دکتر قدسی، دکتر رحیم پور و دکتر یزدانی که نظرات مؤثری ارائه نمودند و هم چنین ناظر محترم تحصیلات تکمیلی، آقای دکتر رادمقدم که در جلسه حضور داشتند.

از خانواده عزیزم و همسر مهربانم که دوست و همراه خوبی در زندگی ام می باشند نهایت تشکر و قدردانی را می نمایم.

از همه دوستان خوبیم که حضور گرمشان نقشبند خاطرات ماندگار زندگیم می باشد تقدیر نموده و آرزوی موفقیت برای یکایک آن ها دارم.

مطالعه اثر میدان مغناطیسی روی زنجیره هایزنبرگ متناوب اسپینی در دمای صفر

محبوبه شهری ناصری

در این تحقیق، اثر میدان مغناطیسی روی زنجیره هایزنبرگ اسپین $1/2$ با برهمنکنش تبادلی متناوب و مدولاسیون افزوده روی پیوندهای فرد با دوره تناوب سه مورد توجه قرار می گیرد. نمودار فاز مغناطیسی حالت پایه این زنجیره اسپینی شش تایی در حد قوی بودن برهمنکنش تبادلی پادفرومغناطیس روی پیوندهای فرد به کمک روش عددی لنکشوز مورد مطالعه قرار گرفته است. در غیاب مدولاسیون شش تایی افزوده و با افزایش میدان مغناطیسی، مدل از فاز دارای گاف به فاز مایع لاتینجر بدون گاف گذار فاز کوانتموی انجام می دهد. در حضور مدولاسیون شش تایی، دو فاز دارای گاف جدید در حالت پایه در مغناطش $1/3$ و $2/3$ اشباع شناسایی می شود. هم چنین نمودار فاز مغناطیسی زنجیره شش تایی، هفت فاز کوانتموی مختلف را نشان می دهد چهار فاز دارای گاف و سه فاز بدون گاف و سیستم با شش میدان بحرانی مشخص می شود که گذارهای فاز کوانتموی بین فازهای دارای گاف منظم و بدون گاف LL را نشان می دهند. در حد میدان مغناطیسی قوی با برهمنکنش پادفرومغناطیس غالباً، مدل به زنجیره هایزنبرگ XXZ مؤثر در حضور میدان های مدول شده فضایی و یکنواخت تبدیل می شود که با تقریب بوزونیزه شدن حد پیوسته قابل بررسی است. نتایج عددی ما در توافق خوبی با تخمین های بوجود آمده از تقریب بوزونیزه شدن می باشند.

علاوه بر این، در دمای صفر نمودار فاز مغناطیسی نرdban دو پایه ای دایمی شده متناوب و ستونی و پله های مدول شده سه تایی، به کمک روش عددی لنکشوز مورد مطالعه قرار می گیرد. تصویر شفافی از اثر دایمی شدگی های مختلف در پیدایش سکوهای مغناطش شکل می گیرد به طوری که، منحنی مغناطش نرdban های متناوب دو سکو در مقادیر $1/3 M_{sat}$ و $2/3 M_{sat}$ ظاهر می کنند در حالی که، نرdban های ستونی دارای یک سکوی افروده $1/2 M_{sat}$ نیز می باشند. در نرdban های متناوب، پهنای سکوهای $1/3 M_{sat}$ و $2/3 M_{sat}$ مستقل از پارامتر دایمی شدگی روی پاهاست در حالی که

با افزایش پارامتر دایمیر شدگی روی پاهای در نردهای اسپینی ستونی، پهنهای این سکوها کاهش می‌یابد اما پهنهای سکویی میانی به شدت افزایش می‌یابد. اثرات پارامتر دایمیر شدگی روی سایر توابع مثل گاف انرژی، همبستگی اسپینی روی پله‌ها و پارامتر نظم دایمیر شدگی نیز مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

کلید واژه‌ها:

گذار فاز کوانتمومی، زنجیره متناوب اسپین ۱/۲، سکوی مغناطش، روش لنکشوز

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
..... ر	چکیده فارسی
..... ژ	چکیده انگلیسی
۱	مقدمه
۷	فصل اول: سیستم های اسپینی
۸	۱-۱) مغناطیس به عنوان پدیده کوانتومی ماکروسکوپی
۸	۲-۱) مدل های اسپینی
۹	۳-۱) مدل هایزنبیرگ
۱۲	۴-۱) برهمکنش تبادلی
۱۷	۵-۱) مغناطش در یک بعد
۱۷	۵-۱-۱) قضیه مرمین - واگنر
۱۸	۶-۱) گذار فاز
۱۸	۶-۱-۱) گذار فاز کوانتومی
۱۹	۶-۱-۲) دسته بندی گذار فاز ها

۲۰	فصل دوم: مطالعه عددی سیستم های اسپینی
۲۱	۲-۱) سیستم اسپین $S = \frac{1}{2}$
۲۲	۲-۲) تولید حالت های پایه
۲۳	۲-۳) حل عددی مدل های اسپینی
۲۶	۲-۴) روش لنکشوز
۳۱	فصل سوم: زنجیره های زنبرگ متناوب در غیاب میدان مغناطیسی
۳۲	۳-۱) سکوهای مغناطش در سیستم های اسپینی
۳۳	۳-۲) سکوی مغناطش صفر
۳۳	۳-۳) فرمول بندی و شرح مدل
۳۵	۳-۴) مطالعه عددی زنجیره های زنبرگ با پیوندهای مدول شده فضایی در غیاب میدان مغناطیسی
۴۰	۳-۵) تقریب بوزونیزه شدن
۴۲	۳-۶) مقایسه نتایج عددی با تقریب بوزونیزه شدن
۴۴	فصل چهارم: زنجیره های زنبرگ متناوب در حضور میدان مغناطیسی
۴۵	۴-۱) مطالعه سکوهای کسری مغناطش در سیستم های اسپینی

۴-۲) زنجیره هایزنبرگ متناوب اسپینی با تناوب شش	۵۳
۴-۲-۱) فرمول بندی و شرح مدل	۵۳
۴-۳) نگاشت از هامیلتونی اصلی به هامیلتونی موثر	۵۴
۴-۴) فاز مغناطیسی زنجیره هایزنبرگ متناوب در حضور میدان مغناطیسی یکنواخت	۵۸
۴-۵) تعیین میدان های بحرانی به کمک روش اختلالی	۶۸
فصل پنجم: نرdban دو پای اسپینی با پاهای دایمر و پله های مدول شده	۷۴
۴-۱) مقدمه ای بر رفتار نرdban های اسپینی	۷۵
۴-۲) نرdban های اسپینی راه راه و ستونی	۷۶
۴-۳) نتایج جفتیدگی قوی پله ای	۷۸
۴-۴) بررسی عددی هامیلتونی موثر نرdban های اسپینی متناوب و ستونی	۸۰
۴-۴-۱) زنجیره XXZ با پارامتر ناهمسانگردی $\frac{1}{\zeta} = \Delta$ در حضور میدان مدول شده فضایی	۸۱
۴-۴-۲) زنجیره دایمر شده XXZ در حضور میدان مدول شده فضایی	۸۴
۴-۴-۳) نرdban اسپینی با پاهای دایمر شده و پله های مدول شده فضایی	۸۷
۴-۵-۱) اثرات میدان مغناطیسی بر نرdban اسپینی متناوب	۸۷
۴-۵-۲) اثرات میدان مغناطیسی بر نرdban اسپینی ستونی	۹۲
۴-۵-۳) نمونه آزمایشگاهی $\text{NH}_4\text{Cu Cl}_3$	۹۶

۹۸	فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهاد برای ادامه کار
۱۰۲	مراجع
۱۰۷	پیوست
۱۰۸	پیوست الف: نمونه ای از برنامه به کار رفته در محاسبات
۱۲۸	پیوست ب: بخشی از مقالات منتشر شده

فهرست جداول ها

صفحه

- جدول (۲-۱): مثالی برای نمایش بیتی متناظر با آرایش اسپینی ۲۲
- جدول (۳-۱): مقایسه نتایج تحلیلی و عددی مربوط به نقطه گذار زنجیره هایزنبرگ شش تایی ۴۲
- جدول (۴-۱): مقایسه میدان های بحرانی تعیین شده با تئوری اختلال و آزمایش عددی زنجیره شش تایی ۷۳
با الگوی "(a)" و J^a , الگوی "(b)" و J^b , الگوی "(c)" و J^c

فهرست شکل ها

صفحه

شکل (۱-۱): نمایشی از انواع شبکه ها (الف) شبکه لانه زنبوری، (ب) شبکه مثلثی و (ج) شبکه مربعی ۱۰	
شکل (۱-۳): نمایشی از زنجیره هایزنبرگ شش تایی با پیوندهای مدول شده فضایی ۳۵	
شکل (۲-۳): منحنی گاف انرژی برای زنجیره هایزنبرگ شش تایی به عنوان تابعی از قدرت جفت شدگی تبادلی پیوندهای فرد (J ₁) ۳۶	
شکل (۳-۳): منحنی پارامتر نظم دایمر شدگی اسپینی برای زنجیره هایزنبرگ شش تایی به عنوان تابعی از قدرت جفت شدگی تبادلی پیوندهای فرد (J ₁) ۳۹	
شکل (۴-۴): (a) مدل اصلی از فرمیون ها با منحنی پیوند انرژی، (b) مدلی از فرمیون ها با طیف خطی شده ۴۰	
شکل (۳-۵): نمودار فاز حالت پایه زنجیره هایزنبرگ شش تایی ۴۳	
شکل (۴-۱): آرایش اسپینی زنجیره سه تایی فرومغناطیس - پادفرومغناطیس ۴۵	
شکل (۴-۲): منحنی مغناطش زنجیره سه تایی فرومغناطیس - پادفرومغناطیس ۴۶	
شکل (۴-۳): آرایش اسپینی زنجیره های سه تایی J - J - J' ۴۸	
شکل (۴-۴): منحنی مغناطش زنجیره AF - AF - F بر حسب میدان مغناطیسی ۴۹	
شکل (۴-۵): منحنی مغناطش زنجیره F - F - AF بر حسب میدان مغناطیسی ۵۱	
شکل (۴-۶): تصویری نمادین از زنجیره هایزنبرگ شش تایی با پیوندهای مدول شده فضایی ۵۴	
شکل (۷-۴): گاف انرژی به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره هایزنبرگ شش تایی ۵۹	

شکل (۴-۸): مغناطش به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی برای زنجیره هایزنبرگ شش تایی ۶۲

شکل (۴-۹): تابع همبستگی رشته ای به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره هایزنبرگ شش

تایی ۶۵

شکل (۴-۱۰): پارامتر نظم دایمربندگی به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی برای زنجیره هایزنبرگ شش تایی ۶۷

شکل (۴-۱۱): تصویری نمادین از نردهان دایمربند شده با پله های مدول شده فضایی $(n)_{\perp} J$ و دایمربندگی δ روی

پاهای برای (a) نردهان متناوب و (b) نردهان ستونی ۷۷

شکل (۴-۱۲): گاف انرژی به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره مؤثر در حضور میدان مدول

شده فضایی ۸۱

شکل (۴-۱۳): مغناطش به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره اسپینی مؤثر در حضور میدان

مدول شده فضایی ۸۳

شکل (۴-۱۴): گاف انرژی به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره دایمربند شده XXZ در حضور

میدان مدول شده فضایی ۸۵

شکل (۴-۱۵): مغناطش به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای زنجیره دایمربند شده XXZ در حضور

میدان مدول شده فضایی ۸۶

شکل (۴-۱۶): مغناطش به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای نردهان اسپینی متناوب ۸۹

شکل (۴-۱۷): پهنهای سکوهای مغناطش به عنوان تابعی از پارامتر دایمربندگی (δ) برای نردهان اسپینی متناوب ۹۰

شکل (۸-۵): پارامتر نظم دایمر شدگی روی پله ها به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای نردهان

۹۲ اسپینی متناوب

شکل (۹-۵): مغناطش به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای نردهان اسپینی ستونی

۹۳ شکل (۱۰-۵): پهنهای سکوهای مغناطش به عنوان تابعی از پارامتر دایمر شدگی برای نردهان اسپینی ستونی

۹۴ شکل (۱۱-۵): پارامتر نظم دایمر شدگی روی پله ها به عنوان تابعی از میدان مغناطیسی یکنواخت برای نردهان

۹۵ اسپینی ستونی

شکل (۱۲-۵): منحنی مغناطش بلور NH_4CuCl_3 در دماهای مختلف

شکل (۱۳-۵): منحنی مشتق میدانی (dM/dH) بلور NH_4CuCl_3 در دماهای مختلف و برای میدان مغناطیسی

۹۷ موازی با محور (a)

مقدمة

در طبیعت مواد به حالت های گوناگونی می توانند وجود داشته باشند که هر کدام از حالت ها را یک فاز می نامیم. هر فازی رفتار ماکروسکوپی مشخصی از خود نشان می دهد. با تغییر شرایط خارجی مثل دما، فشار، میدان مغناطیسی وغیره می توان خواص ماکروسکوپی سیستم ها را به طور ناگهانی و غیرمنتظره تغییر داد. به نقاطی که در آن ها این اتفاق روی می دهد نقاط بحرانی گفته می شود. در این نقاط، سیستم از یک فاز به فاز دیگر می رود یا در اصطلاح گذار فاز روی می دهد. در میان انواع گذار فازهایی که اتفاق می افتد دسته ای از آن ها که در دمای صفر مطلق و توسط یک پارامتر غیر گرمایی روی می دهنند از اهمیت ویژه ای برخوردارند. در ابتدا این موضوع فقط از نظر فیزیکدانان تئوری مورد توجه قرار گرفت اما بعد از چندی، بسیاری از مردم خصوصاً فیزیکدانان تجربی نیز به مطالعه چنین گذار فازهایی در دماهای نزدیک به صفر پرداختند. این گذار فازهایی که در دمای صفر مطلق روی می دهنند تحت عنوان گذار فاز کوانتومی شناخته می شود. در این نوع گذار فازها، نظم فقط بر اثر افت و خیز های کوانتومی که ریشه در اصل عدم قطعیت هایزنبرگ دارند از بین می رود.

مدل های اسپینی، بستری مناسب برای مطالعه ی نقش افت و خیز های کوانتومی در بروز رفتار های مغناطیسی مواد واقعی می باشند. به ویژه مدل هایزنبرگ، قابلیت توصیف رفتار عایق های مغناطیسی در محدوده ی وسیعی از اندازه گیری ها را دارد.

کمیت های مهمی همچون بُعد شبکه، پارامتر ناهمسانگردی، بُرد بر هم کنش و اندازه اسپین ها در این مدل نقش بسزایی دارند. بسته به الکترون های شبکه، چندین الکترون می توانند ترکیبی تشکیل دهنند که یک بر همکنش مؤثر اسپینی بزرگ با اسپین اتم های همسایه داشته باشند.

در عایق ها، برهمکنش ها اغلب کوتاه بُرد بوده و عمدتاً محدود به همسایه های اول و دوم می شوند اما آن چه تحت عنوان پارامتر ناهمسانگردی در مدل هایزنبرگ معرفی کردیم نتیجه شکست تقارن انتقالی و دورانی است و تحمیل این که اسپین ها غالباً در طول یک محور یا یک صفحه جهت گیری می کنند.

اغلب نمونه های جامد مورد استفاده در آزمایشگاه سه بُعدی هستند. در بعضی از این مواد، ساختار شبکه مغناطیسی اتم ها طوری چیده شده که می توان از برهمکنش ها در یک یا حتی در دو جهت صرف نظر کرد و این کار را به شرط وجود برهمکنش های خیلی ضعیف در این جهات می توان انجام داد و با این تقریب می توان به مطالعه این مدل ها در یک یا دو بُعد پرداخت و گرن، مدل یک بُعدی واقعی در طبیعت نداریم.

نمونه ای از مدل های یک بعدی، زنجیره های اسپینی می باشد که مطالعه رفتار فیزیکی آن ها می تواند نکات جالبی به همراه داشته باشد و ما در این تحقیق به آن می پردازیم.

پدیده های گوناگونی کشف شدند که نتیجه ای از همبستگی قوی بین اسپین ها و افت و خیزهای کوانتموی قوی می باشد. در بین آن ها سکوهای مغناطیسی که به عنوان پدیده کوانتموی ماکروسکوپی شناخته می شوند هم از دیدگاه تئوری و هم تجربی بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

سکوی مغناطیسی به این معناست که در یک محدوده مشخص از میدان های مغناطیسی که تحت عنوان میدان های بحرانی می شناسیم مقدار مغناطش سیستم درجهتی خاص تغییر نکند که اصطلاحاً گفته می شود در این محدوده میدانی، سکوی مغناطیسی داریم.

نقاط ابتدا (انتهای) سکوهای مغناطیسی معادل با نقاطی از منحنی گاف انرژی هستند که گاف باز (بسته) می شود. بنابراین عرض سکوهای مغناطیسی در منحنی مغناطش متضاظر با پهنهای گاف در منحنی گاف انرژی است.

اوشیکاوا و همکارانش شرطی ارائه دادند که بیان می کند زنجیره های اسپینی ناوردای انتقالی در حضور میدان های مغناطیسی می توانند دارای گاف باشند. مطالعه چنین گاف انرژی در زنجیره های اسپینی نیم صحیح خصوصاً اسپین $\frac{1}{2}$ پیامدهای فیزیکی جالبی به همراه خواهد داشت زیرا طبق حدس هالدین می دانیم سیستمی با اندازه اسپین نیم صحیح دارای برانگیختگی بدون گاف و چنان چه صحیح باشد دارای گاف می باشد.

بنابراین می توان تغییراتی در آرایش جفت شدگی زنجیره های اسپین $\frac{1}{2}$ بوجود آورد که طیف انرژی آن ها نیز دارای گاف شوند. حضور این گاف معادل با سکوی مغناطیسی در منحنی مغناطش می باشد.

دسته ای از تغییرات به این صورت است که قدرت جفت شدگی پیوندهای زنجیره به صورت تناوبی و وابسته به نقاط فضایی تغییر کند. از اینرو، با توجه به انتخابی که روی مدولاسیون فضایی انجام داده و با اعمال میدان مغناطیسی، شاهد سکوهای مغناطش کسری جدیدی خواهیم بود که همه آن ها از شرط اوشیکاوا تعیت می کنند.

از آن جایی که حالت پایه سیستم در محدوده میدانی که سکو در آن واقع می شود تغییر نمی کند بنابراین انتظار می رود که حضور سکو در کمیت های فیزیکی دیگر همانند پارامتر نظم دائم شدگی نیز وجود داشته باشد.

نرdban hāi aspīnī, nōmōne āi dīgēr az xānōwāde bżrġ sīsītēm hāi aspīnī mōshōb mī shōnd kē bīn sīsītēm hāi yīk būdī w dō būdī qarār mī gīrnđ. Āin sīsītēm hāi az tūdād mētnāhī zngjirē hāi hāyīznbrġ rōwī pāhā tškīl shdē and kē tōsōt br̄hmk̄nsh t̄bādlī rōwī p̄lē hāi yīk dīgēr jft̄t shdē and w dārāi nōdar fāz gñi shdē w jđidīi n̄sbt̄ bē sīsītēm hāi yīk būdī w dō būdī mrsōm mī bāshnd. Wjōd gāf anr̄zī, skōwī mgn̄t̄sh w nqāt̄ b̄hrānī kōant̄omī m̄thal hāi yīk xōwāt̄ k̄līdī m̄shāhdē shdē dr̄ tr̄kīb hāi nrd̄bānī h̄st̄nd.

az āin m̄nt̄r m̄talūh nrd̄bān hāi dō p̄a ba aspīn $\frac{1}{3}$ bē d̄līl wjōd gāf dr̄ t̄if̄ br̄an̄gīx̄t̄gī ān hāi az ah̄mīt w̄ȳz̄e āi br̄x̄w̄r̄d̄r̄ ar̄st̄ b̄n̄br̄ȳn̄ dr̄ h̄ps̄r̄ m̄ld̄n̄ mgn̄t̄s̄i, r̄ft̄r̄ p̄ȳc̄j̄d̄e āi br̄ āin sīsītēm hāi h̄ak̄m mī shd̄ k̄e n̄ash̄i az āthr̄t̄ k̄oant̄omī mī bāsh̄d̄. Ȳk̄i az āthr̄ k̄oant̄omī j̄alb̄ t̄w̄j̄e dr̄ nrd̄bān hāi aspīnī, sk̄ohāi mgn̄t̄s̄i h̄st̄nd k̄e h̄m az d̄id̄gāh t̄w̄r̄i w h̄m t̄j̄hr̄b̄i mōrd̄ m̄talūh qarār̄ ḡft̄nd̄. Ant̄x̄ab̄ nōw̄ ār̄ȳsh̄ aspīnī bē k̄ar̄ r̄ft̄e dr̄ nrd̄bān hāi mī t̄w̄nd̄ n̄t̄ȳḡ f̄iz̄ȳk̄i m̄t̄q̄aw̄t̄i bē h̄mr̄ah d̄ash̄t̄ bāsh̄d̄. Āin nōw̄ ār̄ȳsh̄ mī t̄w̄nd̄ shāml̄ t̄ḡȳr̄at̄ dr̄ q̄dr̄t̄ br̄hmk̄nsh̄ p̄lē hāi bāsh̄d̄ bē t̄w̄r̄i k̄e j̄ft̄ sh̄d̄ḡi rōwī p̄lē hāi bē s̄h̄r̄t̄ m̄d̄ol̄ shd̄ f̄sp̄aiȳi bōd̄ w̄ ya q̄dr̄t̄ br̄hmk̄nsh̄ p̄ahāi zngjirē bē s̄h̄r̄t̄ d̄aim̄r̄ t̄ur̄if̄ ḡr̄d̄nd̄.

ān c̄h̄ ma dr̄ āin p̄ȳian nām̄e rōwī ān tm̄rk̄z̄ k̄rd̄im̄ āin ar̄st̄ k̄e m̄dl̄ hāi yīz̄i az zngjirē hāi w nrd̄bān hāi aspīnī ar̄āh̄ d̄h̄im̄ k̄e dr̄ ān hā b̄t̄wan̄ sk̄ohāi mgn̄t̄s̄i k̄sr̄i j̄d̄idīi m̄shāhdē k̄rd̄. Ar̄āh̄ āin m̄dl̄ hāi mī t̄w̄nd̄ r̄ah̄ḡsh̄i m̄n̄as̄bi b̄r̄ai t̄w̄j̄ie sk̄ohāi bāsh̄d̄ k̄e dr̄ nōmōne hāi āz̄m̄āȳsh̄ḡah̄i d̄id̄e shd̄ w̄ t̄ak̄n̄on̄ m̄dl̄ t̄w̄r̄i m̄n̄as̄bi b̄r̄ai ān hā ȳish̄n̄eh̄d̄ n̄sh̄d̄ ast̄. H̄m̄ c̄h̄n̄in̄ m̄talūh̄ گ̄z̄ar̄ f̄az̄hāi m̄w̄j̄od̄ dr̄ āin̄ m̄dl̄ hāi mī t̄w̄nd̄ n̄t̄ȳḡ f̄iz̄ȳk̄i j̄z̄ab̄i b̄h̄mr̄ah d̄ash̄t̄ bāsh̄d̄.

āin p̄ȳian nām̄e b̄r̄ as̄s̄ p̄n̄j̄ f̄s̄l̄ t̄n̄z̄ȳm̄ shd̄ ast̄.

f̄s̄l̄ ōl̄ shāml̄ m̄cd̄m̄e āi k̄ot̄ah̄ b̄r̄ sīsītēm hāi aspīnī mī bāsh̄d̄. Dr̄ āin̄ f̄s̄l̄ mgn̄t̄s̄i b̄e un̄n̄an̄ p̄d̄ib̄d̄ k̄oant̄omī m̄ak̄rosk̄oyp̄i m̄rf̄i shd̄ w̄ m̄dl̄ hāyīznbrġ b̄e un̄n̄an̄ m̄dl̄i m̄n̄as̄b̄ b̄r̄ai t̄w̄s̄if̄ mgn̄t̄s̄i dr̄ ūȳc̄ hāi m̄talūh̄ mī shd̄. H̄m̄ c̄h̄n̄in̄ b̄e āin̄ s̄w̄ōl̄ as̄s̄ p̄s̄x̄ m̄i d̄h̄im̄ k̄e چ̄ḡḡn̄e br̄hmk̄nsh̄ hāi hāyīznbrġ mī t̄w̄nd̄ az nōw̄ f̄rom̄mgn̄t̄s̄i yā p̄ad̄f̄rō mgn̄t̄s̄i bāsh̄d̄?

برای محاسبه ویژه حالت ها و ویژه مقادیر هامیلتونی جهت مطالعه سیستم های اسپینی لازم است که ابتدا نمایش هامیلتونی را در یک پایه مشخص کنیم. در فصل دوم خصوصیات پایه و روش های تولید آن را مورد بررسی قرار می دهیم. در ادامه فصل، به معرفی روش هایی برای مطالعه عددی سیستم های اسپینی پرداخته و نکات ضعف و قوت آن ها را بیان می کنیم. علاوه بر این به تفصیل، الگوریتم لنکشوز را که در محاسبات خود از آن بهره گرفته مورد مطالعه قرار داده و به مقایسه فضای حافظه جهت ذخیره عناصر ماتریس هامیلتونی، قبل و بعد از فرایند سه قطری کردن می پردازیم.

در فصل سوم، مدلی برای زنجیره های اسپین $\frac{1}{2}$ در دمای صفر ارائه می دهیم که در غیاب میدان مغناطیسی دارای گاف اسپینی باشد. این مدل به صورت زنجیره ای مدول شده شش تایی می باشد. به این معنا که قدرت بر هم کش روی پیوند های زنجیره متفاوت بوده و سلول واحد شامل دوره تناوب شش تایی می باشد. با تغییر قدرت برهمنکش روی پیوند ها به بررسی گذار فاز های موجود در این سیستم می پردازیم. محاسبه گاف اسپینی، نظم رشته ای و پارامتر نظم دایمر شدگی از توابع مورد محاسبه است که با روش عددی لنکشوز تعیین گردیدند. در انتهای این فصل به مقایسه نقاط بحرانی تعیین شده از روش تحلیلی بوزوئیزه شدن و روش عددی لنکشوز می پردازیم.

اعمال میدان مغناطیسی بر چنین زنجیره متناوبی نتایج فیزیکی جالبی به همراه خواهد داشت که در فصل چهارم به آن می پردازیم. حضور دو سکوی کسری جدید در منحنی مغناطش که ناشی از مدولاسیون خاصی است که بر سیستم اعمال شده، از نتایج جالبی است که توسط روش تحلیلی بوزوئیزه شدن نیز مورد تأیید قرار گرفته است. منحنی گاف، پارامتر دایمر شدگی، نظم رشته ای و تعیین نمای بحرانی گاف از دیگر موضوعات مورد بحث این فصل می باشد که به کمک روش عددی لنکشوز مطالعه شده اند. در بخشی دیگر از این فصل، به تعیین میدان های بحرانی به کمک روش اختلال مستقل از زمان پرداخته و در پایان، نتایج عددی برای میدان های بحرانی با نتایج روش اختلال مستقل از زمان مقایسه گردیدند.

در فصل پنجم به بررسی اثرات میدان مغناطیسی بر نرdban اسپینی با پاهای دایمر شده و پله های مدول شده فضایی می پردازیم. در این فصل دو نوع آرایه اسپینی متفاوت برای نرdban دایمر شده تعریف کرده و گذار فازهای موجود در این نرdban ها را مورد بررسی قرار می دهیم. سپس با نگاشت از هامیلتونی اصلی به هامیلتونی موثر، منحنی مغناطش و گاف انرژی زنجیره های XXZ و زنجیره دایمر شده XXZ مطالعه خواهد شد.